

Izhaja trikrat na teden
vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago) \$3.00. Za
Evropo \$3.50. Za Chi-
cago \$3.50.

Issued tri-weekly
every Tuesday,
Thursday and
Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chi-
cago \$3.50.

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 13.

CHICAGO, ILL., TOREK, 31. JANUARJA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

VELIKA NESREČA V GLEDALIŠČU.

112 mrtvih in 134 ranjenih.
Washington, D. C., 30. jan. — Veliki sneženi zameti, ki so koncem zadnjega tedna medli ob atlantiški obali, so baje vzrok nesreče. Zadnjo soboto večer, ko je ravno bilo gledališče Knickerbocker v Washingtonu napolnjeno z poslušalci, se je streha gledališča radi velike teže snega udrla in zasulo je nekako 300 oseb, ki so se nahajali v gledališču. Kakor je dosedaj dognano, je 112 mrtvih in okoli 134 ranjenih.

VELIKA PANIKA.

Med preživeli, ki so se izognili zasuli, je nastala velika panika. Izpod razvalin, se je čul krik ranjenec in umirajočih. Iz preživele množice, se je začel krik za pomoč, sorodniki, ki so izgubili svoje sorodnike so rjovedi, vendar pomagati sami niso mogli ničesar, ker razvaline, ki so zasule središče gledališča so bile prevelike, da bi se jih dalo odstraniti kar tako. Poklicali so na pomoč, policijo, ognjegasce in mornarje. Prišlo se je z reševalnem delom, vendar reševanje se je vršilo počasi, kajti zidovje, ki se je zrušilo skupaj je bilo pretežno, da bi ga bilo mogoče odstraniti na mah, zato je soditi, da jih je med tem časom moglo veliko pomreti, ker jim ni bilo mogoče dati takojšnje pomoči.

MED MRTVIMI JE 5 CHICAŽANOV.

Pri tej katastrofi je izgubilo življenje tudi pet Chicažanov. Sodi se, da je med mrtvimi tudi mnogo tujezemcev, ki so nastavljeni pri raznih tujezemskih poslaništvih v Washingtonu, ker gledališče Knickerbocker je bilo zelo priljubljeno med njimi.

VELIKI ZAMETI OB ATLANTIKU.

Washington, 30. jan. — Zameti, ki so pravkar medli ob atlantiški obali, baje kakor napovedujejo vremenski opazovalci obljublajo povratek. Viharji na atlantiku so nastali zopet na istem mestu, kot teden prej, in divjajo v isto smer. Zadnji viharji, so bili nekaj izvanrednega, in prebivalci ob atlantiku že več let ne pomnijo enakih viharjev. Viharji so dosegli svoj višek v Washingtonski okolici in so isto pokrili s 3 čevlji debelo snežno odejo.

VLAK TRČIL V AVTO.

Na križišču 66. ulice se je včeraj pripetila velika nesreča, ki je zahtevala dvojce življenj. Tovorniški vlak je zadel v avtomobil, v katerem sta se vozila dva moška. Avtomobil je odletel več jardov proč od prizorišča razbit na več kosov. Povsod je premalo previdnosti.

Naše naročnike in čitatelje opozorjamo na oglase slovenski trgovcev v našem listu. Rojaki, podpirajte trgovce, ki podpirajo Vaš list!

VELIKA PETORICA IZDELJE PRAVILA ZA VOJSKOVANJE.

Na washingtonski razoroževalni konferenci so pravkar pričeli razpravljati glede mednarodnega prava, ki bo določal kakega orožja se bodo smeli narodi posluževati v bodočih vojnah. Pa smo mislili, da bo konec vojsk, sedaj pa pridejo s pravili, kako in na kak način se bodo vojskovali v bodočnosti. Kdo naj razume gospode v Washingtonu, ki par dni govore o razoroževanju, drugih par dni ti pa zopet sklepajo, kako se bo jo praskali v prihodnjič.

Sedaj so sprejeli resolucijo, ki sugestira, da naj se velika petorica izvoli posebno komisijo, ki se bo bavila samo z novim pravom za bodoče vojne. Vsaka izmed velesil bo izvolila po dva zastopnika in sicer Velika Britanija, Francija, Italija, Japonska in Združene Države. Prva naloga te deset članske komisije bo, proučiti staro pravo, ki je bilo narejeno na mednarodni konferenci v Hague leta 1907. Ker pa je seveda moderna tehnika porodila mnogo modernejšega in hujšega orožja, kakor ga je bilo v času Hagueske konference, je seveda umevno, da bo treba pravila v marsikaterem oziru predrugačiti.

Kakor razvidno, misel, da nebo na svetu več vojska, je za enkrat izginila iz površja. To je videl in prerokoval vsak pameten človek, ki je opazoval politiko washingtonske razoroževalne konference. Sovraštvo je med narodi zaraščeno v kri in civilizacijo čaka še mnogo dela predno bo izčistila ta bacil iz človeške družbe. Še bo minilo precej stoletij, predno bo človeška družba prikorkala do popolnosti v tem oziru.

KITAJSKO VPRAŠANJE.

Zavezniki že dolgo časa rešujejo to vprašanje in z njim se sedaj niso gotovi. Devetnajsti člen v pogodbi velike petorice in ena-in-dvajset kitajskih zahtev jim belijo glave. Lahko je delati račun brez krčmarja, toda vprašanje je, kako bo z raznimi slepi konference zadovoljen kitajski narod. Kitajsko ima po sedajnih washingtonskih pogodbah Japonska za pravo molžno kravico, na katero prav pazno čuva izza svojega plota. Predprave v gotovem teritoriju Kitajske ima Japonska. Drugi narodi oziroma države, bojo imele dostop, ako bo to povelji Nipponom. Uncle Sam, pa lahko sedaj zapoje-po velikih zaslugah svojih tako treznih državnikov, kateri zastopajo sedaj naše interese v Washingtonu: Stara pravda se ponavlja, da bi kdaj drugače blo, to si izbijmo iz glav!

VODJA EGIPTČANOV ARETIRAN.

Poročilo iz Cairo naznanja, da so britanske oblasti danes aretirale voditelja sedajnega bojkota proti Angležem in njihovemu blagu.

VOLITEV NOVEGA PAPEŽA.

Jutri v torek, kakor je bil naznanjeno, ali kakor poročajo najnovejša poročila še le v četrtek, se snidejo kardinali v konklave, kjer se bo začela volitev novega papeža.

Najzanimiveje pri tem je pa to, da so našli, da so blagajne vaticanske bile tako prazne, da niti potrebnih stroškov za konklave ni bilo. Kolso Kolumbovi vitezi to izvedeli, so takoj poslali potrebno svoto v Rim, da se bo lahko volitev vršila.

Tu je zopet dokaz, kako strašnosko lažejo in kako grdo sleparijo verski sovražniki, ki trdijo v eno mer, kako strašno bogata je katoliška cerkev in koliko bogastva je nakopičenega v Vatikanu. Tu so pa našli, da niti toliko ni bilo, kolikor bi bilo potreba, da se plačajo stroški za konklave.

Pri tem pa ne pozabimo, da pri 300 milijonih udov organizacija ni imela toliko v blagajni!

Vprašamo pa svoje čitatelje, kaj oni mislijo, ko bi rdečkarji imeli 300 milijonov članov, koliko milijonskih in bilijonskih fondov bi bilo na leto, koliko odstotkov bi od svoje dnevne plače moral plačevati vsak njih član v upravo blagajno in kako bi si dali plačevati ti voditelji. Denarja bi bilo kot peška. In vendar, ali ne čujete, da so to rdeči voditelji edini (!?) prijatelji delavstva, papež je pa sovražnik, ki ima vero samo za duhovski bušines. — In se še najdejo, ki jim vrjanejo.

Amerikanski kardinali na potu.

Kardinal O'Connell iz Bostona se je odpeljal v Rim že takoj v soboto, ko so prišla prva poročila o smrti sv. Očeta. Upa se, da bo on edini ameriških kardinalov, ki bo o pravem času v Rimu za volitev.

Kardinal Dougherty je bil ob času smrti na parniku, ki je pljul iz Zapadne Indije proti New Yorku. Vrnil se je še le sredi tedna. Tudi kanadaski kardinal ni mogel o pravem času priti v New York. Odpeljala sta se še le preteklo soboto. V Rim bosta prišlo komaj h kronanju novega papeža.

Ako bi ameriški kardinali prišli o pravem času v Rim, bi imeli veliko priliko, da bi bil kateri izmed njih izvoljen, kajti splošno je bilo mnenje, da je sedaj čas, da bo prišel zopet kak ne-Italijan na krmilo svete cerkve.

Svete maše za Benedikta XV.

Po vseh cerkvah so se te dni opravljale svete maše za pokojnega svetega Očeta. V stolnici v Chicago je bila sveta maša pretekli petek. Opravil jo je pomožni škof Rt. Rev. Hoban. Svete maše so se udeležili tudi generalni konzuli več evropskih oblast. Med drugimi je bil navzoč tudi naš generalni konzul Branko Lazarevič.

Naša slovenska cerkev Sv. Štefana je v znak žalovanja tudi preprežena z belim in črnim v prezbiteriju (Nadaljevanje na 2. strani.)

Zopet duhovnik ustreljen.

Rev. Florijan Chodniewicz, 60 let stari župnik Sv. Florijana polske v cerkve Chicago je čul pretekli petek nekako ob treh zjutraj nek ropot v spodnjih prostorih župnišča. Vstal je in šel gledat, kaj bi bilo. Čutil je, da je nekdo v župnišču. Šel je počasi po stopnicah v prvo nadstropje in potem po stopnicah v klet. V kleti se je tat skril v kot pri stopnicah. Ko je prišel duhovnik po stopnicah v klet, ustrelil je ropar nanj in ga zadel v nogo. Duhovnik je padel in tat je zbežal skozi okno. Duhovnik si ni mogel pomagati takoj. Z velikimi bolečinami in trdom se je počasi splazil v prvo nadstropje nazaj, kjer je priklical pomoč. Prišla je ambulanca, da ga je odpeljala v bolnišnico. Toda med tem časom mu je že toliko krvi odteklo, da so zdravniki videli, da ga morajo hitro operirati in mu dati nove krvi. Ko so se pa pripravljali na operacijo, je duhovnik umrl.

To je že peti duhovnik, ki je tekom zadnjega pol leta v Ameriki nasilno izgubil življenje.

Kakor se je dognalo, je prišel tat v klet, kjer je hotel ukrasti vina katera je imel duhovnik za sveto mašo.

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

Beograd, 26. jan. 1922.
Danes se je pričel pred belgrajsko sodnijo proces proti komunistom in organizatorjem revolucionarnega umišavanja ob priliki atentata na prestolonaslednika lanskega leta. Krivcev je 33, med katerimi so tudi trije komunistični poslanci.

Ob smrti papeža Benedikta.

Na včerajšnji skupščinski seji je izjavil minister zunanji poslov G. Ninčić vladino sožalje zaradi smrti sv. Očeta Benedikta in je povdarjal njegove zasluge za Srbijo ob času svetovne vojske. Narodno predstavništvo je vladi pritrdilo in v znak sožalja in spoštovanja vstalo.

Dogodki v Šibeniku.

Naše poslanstvo, ki je bilo poslano, da preišča zadnje dogodke v Šibeniku je oddal kralji vladi svoje podatke. Slučaj se bo poravnal potem diplomacije med Rimom in Belgradom.

Grof Mihael Karoli v Belgradu.

Grof Mihael Karoli se nahaja že 3 dni v Belgradu. Obiskal je zunanega ministra g. Ninčiča in ministra prosvete Sv. Pribičevića.

Naša reparacija.

Kraljevska vlada je naročila naši reparacijski delegaciji, naj zahteva od zavezniških sil odškodnino, ki ji je bila prisojena od mirovne konf. v Parizu v naturalijah in ne v denarju.

ŠIRITE LIST "EDINOST"

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim naročnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom v La Salle, Ill., naznanjamo, da jih bo prihodnji teden obiskal naš zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naše liste, kakor tudi oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi.

Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom ga najtopleje priporočamo in prosimo, da mu predo na roke pri njegovem delu za naš tisk. Rojaki, pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

KDO HOČE?

Kdor nam tekom meseca februarja pošlje dva nova celoletna naročnika na list "Edinost" poslali mu bomo krasen križ, ki po noči sveti. Nekaj novega je ta križ. Ako ga obesite na steno, ko bo temna, boste naenkrat na steni opazili čudno svetlobo. Celo slika presvetega Telesa Križanega se bo začela sveteti, da jo boste prav lahko v največji temi prav razločno videli. V resnici nekaj krasnega!

Križ je nekaj dragocenega in stane, ako ga kupite v prodajalni \$3. Tu ga dobite zastonj, ako nam pridobite dva naročnika na list "Edinost."

Na delo! Za tako krasen dar se pa že spleča, nekoliko se potruditi, vsaj vi dobite nekaj, kar je skoraj toliko vredno.

In to velja za celi mesec februarij.

DENARNE POŠILJATVE

VAŠ DENAR bo na svojem mestu najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje. Dostavimo denar na najbližnjo pošto prejemnika. Izdajamo čeke v kronah in ameriških dolarjih. Pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava.

Ob izidu te številke smo računali za jugoslovanske krone:

500 kron	\$ 1.95
1,000 kron	 3.90
5,000 kron	 18.25
10,020 kron	 35.50

Za italijanske lire:

50 lir	\$ 2.75
100 lir	 5.00
500 lir	 22.75
1000 lir	 45.50

Za nakazila v ameriških dolarjih do \$50.00 računamo po \$1.00. Za večja na kazila računamo po 2. centa od vsakega dolarja.

Vse pošiljatve naslovljajte na: BANČNI ODDELEK "EDINOSTI", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pri nas in drugod.

Kdor zna čitati ameriške časopise, gotovo je bil prijetno iznenaden te dni, ko je čital poročila o smrti našega svetega Očeta papeža. Vsi listi brez razlike barve so pisali o svetem Očetu z največjim spoštovanjem in največjim priznanjem. Vsi listi so dajali sveti katoliški cerkvi, posebno papežtvu, priznanje, da je v resnici njena misija na svet med človeštvom velika in božanska in da je sveti Oče v tej svetovni vojski v resnici pokazal in dokazal, da je oče vsega sveta, vseh narodov, da, edini pravi učitelj in voditelj vseh držav. Vsi časniki so prinesli o svetem Očetu velike uvodnike, v katerih so proslavljali njegovo veliko delo, njegovo stališče v svetovni vojski, njegovo oznanje pravice in miru. Vsi so se izražali več ali manj očitno, kako bi bilo vse bolje na svetu, ko bi svet bolj poslušal svetega očeta in njegove nauke in ako bi svet več vpraševal tega namestnika Kristusovega na zemlji za svet, predno stori kak važen korak, kakor je na primer napoved vojske.

Da, pravimo, vsi ameriški časopisi, pa naj bodo to židovski, ali protestantski, ali katerikoli, so tako pisali.

Tako drugod!

Kako pa pri nas?

Pri nas pa naš vodilni dnevnik, oziroma dnevnik, ki se baha, da ima največ čitateljev, naprej in naprej slepari svoje nesrečne žrtve, da je sveta katoliška cerkev sovražnica človeštva, da so papeži največji škodljivci na svetu, da je vera sam humbug, da noben pameten človek danes več ne veruje in kar je še enakih liberalnih in sleparsko rdečih fraz.

Časopise ima danes veliko nalogo med človeštvom. Za časopisjem gre narod in s časnikom misli narod.

Kako moramo toraj pomilovati oni nesrečni del slovenskih ameriških Slovencev, ki si daje soliti svojo pamet od takih časopisov, ki stoje danes tako osamljeni. Ko bi Amerikanci to vedeli, bi se zgražali in bi se čudili narodu, da sploh more kaj takega trpeti med seboj! Bi se posmehovali omejenosti čitateljev, da kaj takega dopuste, da take časnike potem sploh naročajo in čitajo.

Članstvo Narodne Jednote pa opozarjamo na to dejstvo! V Narodni jednoti je veliko tudi drugače dobrih in poštenih Slovencev, ki še tudi v cerkev hodijo, hodijo k svetim zakramentom. Vse te opozarjamo na ta dejstva. Kaj oni pravijo na to? Kako je "Prosveta" pisala o smrti papeža? Naj primerjajo svoje glasilo z ameriškim časopisjem!

Morete to odobravati? Vas ni sram lastnega glasila?

In ako sedaj piše tako, ali ne sklepate dosledno, da dela v vseh drugih stvarih enako? Da poroča o vsem, kakor se mu pa zdi, kakor bolj prav kaže par pisčem. Plaćujete vi letne velikanske deficite pri listu radi tega, da imajo vaši pisarji list, kjer morejo razširjati in propagirati svoje neumne brozge? Zakaj jim ne zakličete, da si naj sami svoj časnik ustanove za svoj denar in naj tam pišejo neumnosti, kakoršne hočejo, naj tam prevračajo kozle, kolikoršne hočejo, v listu pa ki ga plačujete vi, s svojimi žulji, pa boste to pustili?

Drugod bi nikjer tega noben narod ne pustil, boste edini vi, ki boste to mirno trpeli?

Iz slovenskih naselbin.

Chicago, Ill. — Igra "Turški Križ", ki so jo priredila združena chicaška društva je izpadla kar najsijajneše. Obakrat je bila cerkevna dvorana nabita do zadnjega kotička. Igra je bila mojstrsko izpeljana in občinstvo izjavlja, da take mojstrske prireditve še ni videlo v naši naselbini. Oceno igre bomo napisali v prihodnji številki.

Cloquet, Minn. — Tukaj Vam pošljem naročnino... Prav vesela sem, ko tako lepo napredujete in pa da se nič ne ustrašite, če Vas kdo kaj zbada. To je prav! Ljubi Bog in Marija naj Vas obilno blagoslovljata v tem novem letu! Zaradi Pavleta nas vse tri prav veseli, ako bi ga še naprej pisali. On je že fest fant od fare. Vas vse lepo pozdravim.

Ana Lampe.

Z letošnjim stenskim koledarjem smo silno ustregli vsem svojim naročnikom. To nas jako veseli. Z veseljem čitamo v vseh pismih, kako ga imajo povsod radi. Kdor ga še nima, ga pa že želi, imamo jih še nekoliko v zalogi.

Naročniki v Forest City, Pa. — Da, prav imate! Nobenega dopisa ne sprejememo več, ki bi se dotikal

vaših farnih razmer. To sedaj uravnajte sami. Poročajte samo novice.

Joliet, Ill. — Ker je nastala volitev za našega starega znanca Pavleta Zgago, dam jaz tudi svoj glas in sicer takole: Ker bo list sedaj izhajal po trikrat na teden, zato se naj privoščijo Pavletu prostora v eni številki na teden. V druge dve številke pa lahko priobčujete razne povesti in druge podučne reči. Ker vsaki list ima svoj zabavni kotiček, naj ga ima še naš, kajti vsak rad čita kaj zabavnega in smešnega posebno mladi ljudje so veliki prijatelji Pavleta. Na ta način, kakor sem prej omenil se bo vstreglo vsem ljudem, tistim, ki so za Pavleta in tistim, ki so proti njemu. In to bo tudi za list toliko boljši, ker bo vstrezal vsem po volji. Nekateri so že pisali, da je Pavle preveč zadirljiv, jaz pa rečem, da to nič ne škodi javnosti. Če sta si z bratom Petrom malo preveč v laseh, je to zato, ker Peter je včasih malo preveč hudomušen in čestokrat piše v svoji koloni kaj nemoralnega in pohujšljivega. V takem slučaju je Pavletova dolžnost, da svojega bratca Petra "fejst" za ušesa potegne, ker to je najboljše zdravilo za Petra. To je moje mnenje, sedaj pa volilci le hitro na dan s svojimi volilnimi glasovi, da bo ta kampanja prej končana.

jimi volilnimi glasovi, da bo ta kampanja prej končana.

K sklepu pozdravim vse naročnike, tiste, ki so za Pavleta in tiste, ki so proti njemu.

M. Tomec.

La Salle, Ill. — Cenjeni urednik: — Prosim za malo prostora v nam priljubljenem listu "Edinosti", katerega komaj čakamo da ga dobimo, zate ga damo pa še sosedu da ga čita. Mi priporočamo, da bi bil Pavle še za naprej v listu Edinosti. V nedeljo smo bili na obisku na Jonesville pri Mr. Joe Lesjaku in se jim prav iz srca zahvaljujemo za gostežbo, ki so jo nam skazali. Delavske razmere so tudi tukaj bolj slabe, kakor drugod. Upamo, da se kaj na bolje izpreobrne.

Priloženo Vam pošiljam v znakah 25c za Orliča, katerega blagovlite poslati na Mr. J. Lesjaka. Sedaj pa Vas pozdravljam in Vam želim še mnogo več naročnikov in predplačnikov na vse Vaše dobre liste.

Joe Modic ml., 1430 5th St.

Joliet, Ill. — Tu Vam pošiljam priloženo naročnino na Glasnik Presv. Srca Jezusovega in mali darček Vašemu podjetju. Bog blagoslovi Vaše delo! Listi, kakor so ti so velike vrednosti za vsako slovensko hišo. Ako človek pazno prebira vse razne vesti in članke hitro izprevidi, da so tu priobčeni le najbolj zanimivi in podučni članki. Z posebnim veseljem prebiram povest v Ave Maria "Lilija iz raja" in Tvoj Nedeljski Tovariš, katerega tako lepo piše Rev. Father Smoley. Nad vse zanimiv je tudi krasni roman "Neznani Bog" v Edinosti. Posebno mladim ljudem bi pa priporočal list Glasnik Presv. Srca Jezusovega.

Ravno sedaj, ko se vrši glasovanje za našega kandidata Pavleta Zgago, mu tudi jaz pošiljam svoj glas in mu želim sijajne zmage, da bi še kakšno fletno "povajdal." S pozdravom,

Paul J. Lavrich.

(Op. ured.: — Prisrčna hvala, za pohvalo našim listom. Ne iščemo hvale, a pohvala pravega moža, nas naučijo v našem boju proti veri ruvojočemu elementu med Slovenci v Ameriki.)

Willard, Wis. — Cenjeni urednik: Jaz "votam", da se kandidat Pavle vmakne in na njegovo mesto naj raje pride Marica, ker ona veliko lepšega napiše za žene, kakor pa Pavle. Saj Pavle je jako bistroumen in se mu ne bo slabo godilo, če tudi bo izgubil svoj "pozišen" pri Edinosti. Pomagal mu bo lahko kaj njegov brat Peter, katerega večkrat spomin zapusti, posebno, kadar je polna luna. Se bo že kako preživel. Slišala sem pravkar od nekega modrega rdečega purmana, da misli Etbin Kristan najeti "watchman-a" da bo pazil na njegove milijone. Kaj pa ta služba Pavle, ali bi jo ne hotel sprejeti. Toliko upam, da je tudi Pavle šolan, da bo lahko zapisal spredaj in zadaj ničlo, kadar ga bodo Amerikanci terjali za račun. Nekateri so dali tedaj, ko so nabirali za milijondolarski fond cele stotake, pri takih boš napravil pa lahko "question mark", dobil itak ne bojo ničesar nazaj, tega strahu jim ni treba imeti. S tem se boš lahko umaknil vsaki zameri.

Da me pa Pavle ne bo preveč sovražil, bi mu jaz vse eno dovolila da se prikaže na kornerju po enkrat na mesec.

Pozdrav

Willardčanka.

(Op. ured.: — Aha Pavle, ne bo šlo tako gladko ne kakor si misliš.)

Barberton, Ohio. — Ker se tako pridno oglašajo za Pavleta, se bom pa še jaz in mu dam svoj glas, ker ga rada imam, ker je fejš fant in večkrat kako domačo pove. Ti Pavle pa le pridno agitiraj, da nam ostaneš zopet v našem priljubljenem listu. Pozdravljam vse naročnike tega lista,

Frances Škraba.

(Nadaljevanje z 1 strani.)

in po cerkvi, kakor tudi pred cerkvenimi vrati. Sveto mašo je imel naš župnik včeraj v ponedeljek zjutraj.

Kdo bo novi papež?

Kdo bo novi papež, se nadalje ugiba po vsem časopisju sveta. Razne vlade skušajo vplivati na vse mogoče načine, da bi umešali v volitev novega papeža svoje politične tendence in spravili na sedež svetega Petra moža, o katerem mislijo, da bi služil njihovim političnim namenom in njih državnim interesom. Posebno se trudi za to Italija. Druge vlade so bolj tihe. Italija pač vidi, da ji papež more veliko škodovati, ker je njena vest obložena z marsikaterimi nepoštenimi grehi, katere si je nakopala pri raznih narodih s svojim krivičnim postopanjem.

Gre se tudi za nadvlado v orijentu kjer je še vedno Francija varihinja katoliške cerkve v Vshodu.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Zlobnost liberalnega učiteljstva. "Novi čas" poroča, da se je pred deželnim sodiščem vršila 4. l. razprava proti G. župniku J. Štrajharju iz Borovnice, ki so ga liberalni učitelji denuncirali, češ da je žalil kralja. Ker se je dognalo, da so bile denunciacije sad liberalne zlobnosti, je bil G. župnik Štrajhar oproščen. Liberalno trobilo "Slovenski Narod" je predno je bila končana razprava, priobčil v tej zadevi zlobno notico in obdolžil 80 proc. duhovščine vseh mogočih pregreh. Svojim čitateljem pa je obljubil, da bo obširno poročal o razpravi, ki je bila tajna, in o zasluženih kazni. Radovedni smo kako bo "Slov Narod" izpolnil svojo denuncijansko obljubo. — Ko smo prečitali zgorajšnji članek, prišlo nam je na misel: Kakoršen je človek sam, tako sodi druge. Obširna javnost prav dobro zna, da vsega zla je krivo liberalstvo za to je iz Jugoslavije postala Tugoslavija. Tistih 80 proc. prav lahko naštejemo med liberalnim učiteljstvom, ki nosi na sebi nov dokaz, kako umazanih sredstev se poslužuje denuncijacij v dosego zlobnega svojega namena. Na vseh koncih in krajih se čuje, bolj ko hočejo zakriti, zabavljanje, nezadovoljnost, krivičnost, izkoriščanje, da se sliši širom sveta, kako tužna je majka Tugoslavija. Veliko in široko polje imate, da v novi državi vse lepo in pošteno uredite, pristaši liberalizma! Tu se dejansko uvekovečite kot prave in zveste državotvorce, ako razumete. Z vpitjem, lažjo, podlim denuncijanstvom in podobnimi mogočimi pregrehami se ne rešuje domovina. Sicer pa kakor po navadi znajo taki le ptički: "Nabasajmo si z denarjem žepe in pri polnih čašah rujnega vinca krepko zabavljajmo čez 'farje' — pa bo domovina rešena. Da rešena bo njih domovina t. j. njih nikdar siti in nikdar dovolj napojeni trebih. "Stebri države" iz liberalnega tabora, po najnovejši statistiki ministrstva prosvete je na ozemlju Jugoslavije v tekočem šolskem letu 18.000 učiteljev in učiteljic in mladina je vendar tako neotesana, podivjana, pokvarjena. Tu je zopet široko polje za državotvorno liberalno učiteljstvo, da napravi iz pokvarjene mladine značajne in vrle državljane. Začnite že vendar dejanski kazati pravo ljubezen in smisel za državo in domovino, ki jo vedno nosite po ustih.

IZ DUHOVSKIH KROGOV.

Rev. Jos. Jesih, hrvatski župnik iz Gary, Ind., in ustanovitelj hrvatske "I. Katoličke Zajednice", katere glasilo se tiska v naši tiskarni in navdušeni rodoljub, je sprejel hrvatsko župnijo Presv. Srca Jezusovega v Milwaukee, Wis., kjer je bil lansko leto Rev. Jakob Černe nekoliko časa. — Rev. Jesihu želimo obilo božjega blagoslova v njegovem novem delokrogu! Ostal bo tudi nadalje urednik glasila in duhovni vodja Zajednice.

Naši Chicaški frančiškani so do-

bili te dni sporočilo od doma, da se zdravje njih provincijalu Very Rev. Avguštinu Čampa O. F. M. hitro vrača. Bil je dvakrat operiran na želodcu in je dolgo časa visel v smrtni nevarnosti. — Prečastiti provincijal je ena izmed najpriljubljenejših oseb v provinciji in vsakdo ga visoko spoštuje. Bil je dolga leta župnik na Viču pri Ljubljani.

PAVLE ZGAGA

Gospod urednik! Naj mi nikar ne zamerijo, ker sem jo popihal kar po francosko. Mislim sem da sem kot kandidat sam svoj gospod. Posebno se mi pa ferzmaga, da me po cajten objedate in iščete. Ali mislite, da nosim svoje ime na nosu zapisano. Res, da je bil svoj čas malo kufra, pa sem ga sedaj v prohibicijskem času že precej sfiksals. Zraven mi pa napravite še to sramoto, da me sumničite, da sem šel na Vilard, ali kam že, pohane zajce streljati. Tako sneden pa tudi Pavle ni. Ne, ne! Nekaj čisto drugega me je zguncalo, da sem jo popihal. Naše gospe in precartane gospodične me kar naprej kregajo, kako sem grd in capinsko oblečen. Ker sem pa kandidat in ker so mi dobre dušce poslale nekaj talarjev za novi frak in marelo, se bi jim rad nekoliko prikupil, šel sem si pomeriti nov frak. Kam me je pa nos vlekel, to pa nobenemu ni nič mar. To pa samo vam, g. urednik na ušesa povem. Gorje vam, če boste kakšno komu izbleknili, ker potem je med nama ven. Zakaj če to zve moj bratec tam v Newjorku, potem se mu bos tako pobesil, da si ga bo nazadnje še odgriznil. Kdo bo potem kriv drug, kakor vi. Če bo moj Peterček brez nosa letal po Newjorku in če mu še zaradi preobilnega kufra, ki ga ima v sebi, v želodcu obleži, kdo bo kriv, če se zastrupi? Ali bo pa od samega ajfranja tudi on kandidiral, pa prav predrensko v zos sedel. Ne, te bla-maže mu pa kot ljubi bratec nikakor ne privoščim, če prav pravi, da si želi mene in mojega brata kranjskega Janeza v krtovo deželo, kjer ni muh. Ta nehvaležnost se mi sicer gravža, no, pa nič zato, saj so že naša ranjka mati rekli, da iz Peterčka ne bo nič prida, ker je že takrat tako rad po gnojnici brskal in bi bil enkrat kmalu notri utonil. Zato pa še danes tako smrdi.

Pa to še ne bi bilo najhujše. Kaj bo še le, če za moj novi frak zvedo Zavrtnikov oče, ki so celo papežu fofvi, da ljudje zanje molijo. Od same jeze bodo tako zelen, kakor zelenec v travi. Jeza pa škoduje, se jih zna jetika prijeti, pitko imajo že tako. To jim pa naj le povedo, da naj se očka nikar preveč ne grima, če ljudje za papeža molijo, bom pa še jaz za očka Zavrtnika enkrat zmolil en očenaš na čast sv. Katarini za njih zdrav um in pamet, da jih morda kje sreča. Saj jim to ne bo škodovalo, kakor tudi onemu ne, ki se v "Proletarcu" tako jezi, ker pravijo fr. Kazimirju ljudje "oče." Morda se dotični spominja "Stritarjevih dunajskih pismov." Tam Stritar med drugim pravi: "Duša, beži, ploha gre!" Ako bi se bila njegova duša držala tega opomina, se morda ne bi bila utopila.

Ravno tako so se Zavrtnikov očka kaj nerodno zaleteli v g. ljubljanskega škofa, ko v svoji "Prosveti" pišejo te le besede, iz katerih gledajo dolga ušesa, pa brez ušesc: "Kazimirjev listič piše med drugim, da ljubljanski škof pravi, da se množijo orli in oslice. Rad mu verjamem. Saj se množe tudi osli in oslice. Pa naj še on verjame." Sicer tudi moj odgovor ni bogve kako gentelmski, pa kakoršna tnala, tak klin. — E, očka! Da se kaj takega verjame, ni treba Kazimirjeve pameti. Toliko soli ima še Pavle v glavi, da to verjame, ker drugače ne bi bilo ne "Prosvete", ne nje urednika, in njegovih trabantov, pa tudi naročnikov bi ne bilo, ako se ne bi množili osli in oslice. To pa naj verjame Zavrtnikov ata Pavletu.

V NEDELJO POPOLDNE.

TEDENJSKI KOLEDAR.

5. februarja. — Nedelja. Peta nedelja po razglasenju Gospodovem. Sveti evangelijski pripoveduje o priliki o sejavcu in semenu.

6. februarja. — Ponedeljek. Spomin svetega Tita škofa in spoznavalca.

7. februarja. — Torek. Sv. Romuald opat.

8. februarja. — Sreda. Sv. Ivan Mat. spoznovalec.

9. februarja. — Četrtek. Sv. Ciril Aleksandrijski, škof.

10. februarja. — Petek. Sv. Škofastika, devica, sestra sv. Benedikta.

11. februarja. — Sobota. Lurška Mat. božja. Spomin prikazovanja Marijinega v Lurdu.

12. februarja. — Prva predpostna nedelja, ali septuagesima.

VERA IN ZNANJE KRŠČANSKIH RESNIC.

Prva in glavna dolžnost vsakega kristijana je, da trdno veruje nauk Jezusa Kristusa.

Mi moramo verovati ves krščanski nauk, to je, vse, kar nam katoliška cerkev verovati zapoveduje.

Nikakor ni torej res, kakor nekateri mislijo, da (1) zadošča, če veruje ravno te katoliške nauke, ki mu ugajajo; (2) da je več kakor ena sama prava vera; (3) da se lahko v vsaki veri človek zveliča. Je samo en Bog, je samo en Jezus Kristus, ki je učil samo en nauk, ki je ustanovil samo eno cerkev. On je rekel: "Bo ena čeda in en pastir", in "Kdor ne posluša cerkve, naj ti bo kakor pogani in očitni grešniki."

Zato pa imamo katoličani načelo in pravilo: "Zunaj cerkve ni zveličanja", to je, kdor pozna cerkev, pa jo noče poslušati, ji noče biti pokoren, ta se ne more zveličati.

Druga dolžnost vsakega kristijana pa je, da pozna svojo vero, to je krščanski nauk.

Glede na to delimo znanje krščanskega nauka v dva dela: kar je potrebno vedeti, in kar je koristno vedeti. Verovati moramo ves, celi nauk, ni pa potrebno, da bi morali vse verske resnice posamezno znati. Splošno lahko rečemo: Kolikor bolj kdo pozna verske resnice, toliko bolj bo ljubil sv. vero, toliko bolj bo po sv. veri živel. Nevednost je izvor in vzrok vseh grehov, posebno pa brezverstva. Brezbožnež sramoti to, česar ne pozna. Dandanašnja brezbožnost nima večje pomočnice kakor je ravno verska nevednost. Vsakdanja skušnja nas uči, da ravno tem, ki so slabo poučeni v veri, grozi največja nevarnost, namreč odpad od vere. Ne vidimo li morda tega sami? Zgledov imamo več kot preveč.

Zato pa skrbimo, da bomo sami zadostno poučeni v krščanskih resnicah; skrbimo pa tudi, da bodo v njih poučeni ti, za katere smo odgovorni. In sredstva, da bomo dosegli to, so: Poslušajmo zvesto pridige in krščanske nauke naših duhovnih pastirjev; čitajmo radi dobre, pobožne knjige in liste; molimo in premišljujmo o krščanskih resnicah; za otroke pa poskrbimo s katekizmom in s katoliškimi šolami.

Zajček: "Bom milostljivi."

Očka: "Kadar ne bo stvarine, pojdi k Martinu in ti bo dal celo vrečo novic. On vedno kuka na gnezdo, kjer se šopiri skaza in ima gradiva dovolj."

Zajček: "Ja, ja, ja, seveda, ampak Mr. Z... veste veste..."

Očka: "Tri-sto ta zelenih, kaj jecljaš, ali ti ne gre z jezika!"

Zajček: "Veste, stvar je ta-le: Zadnjič sem bil pri Martinu ravno tedaj, ko je bil tam na obisku Kozma Teleban iz Oshkoshe. Martina sem ravno naganjal za novice, za baro je bil precej zaposlen, kajti lahko rečem, da je bilo notri kakih dvajset oseb našega kalibra. Kozma Telebane pa je v zadnji sobi se veselil v veseli družbi. Pili so ga, da je teklo od mize. V zadnji sobi in pri bari pa ni bilo čuti drugega, kakor nesramno ruvanje proti Kazimirju, češ, ta h... nam je na poti, da ne moremo te sosesčine pobarvati z našim mišljenjem. V tem opravilju se je posebno odlikoval Martin, ki je izustil več psovki proti Kazimirju ta večer, kakor pa je padlo snežink na Chicago po novem letu. Neki gost, ki bi po mojem mišljenju lahko rekel, — da je bil edini pravi socijalist pri Martinovi bari ta večer, se oglasi: "Martin, ti si največji bedak, kar sem jih še kdaj videl v življenju. Kaj govoriš proti Kazimirju, ti nisi niti senca proti njemu. Če bi Kazimir, zapil pri tebi vsaki groš, kakor ga je preje Kozma Telebane, ti bi mu pel slavo, da bi se čulo do neba. "Ko je izgovoril te besede se je poslovil in odšel, ker ni hotel, ali pa najbrže ni mogel več poslušati Martinovega gobezdanja. Veste, tudi mene je bilo skoraj sram in bolelo me je v srce, da moremo nedolžnega človeka blatiti na tak način. In danes sem prepričan, da Kazimir edino vspeva, ker se bori za resnico in pravico. Nedolžnega človeka blatiti in sramotiti me je sram. Res je, da sem po vašem naročilu tisti večer napisal par dopisov za Proletarca, prosil ga je tudi Martin, ki je pri svoji prošnji raztegal svoje usta od ušes do ušes. Prosil ga je tudi Janeček, ki jo je dan poprej izkupil v narodni dvorani po četlitsu, in ker ni mogel dobro odpirati svojih ust, je glavno ulogo igral Martine. Kozma Telebane je res poslal zatem par dopisov, ki smo jih objavili, a vspeha z njimi nismo dosegli. Prvič ne zato, ker ljudstvo ima oči in vidi kje je resnica, ali ni. Kazimir res prosi, toda tudi dela in pri tem ima čisto vest in čiste račune. Drugač pa je z nami, mi smo nabirali in nabrali \$60,000.00 od slovenskih trpinov, računa ni nobenega in naša vest je kosmata in preraščena z najpogostejšimi narodnimi zločini. Vse to vidite narod gleda in sodi. Drugič ne zato, ker skubemo jednoto, samo, da se držimo pri koritih ne glede nato, da zapravimo že toliko in toliko tisočakov narodnega denarja nepotrebno, ampak pri vsem, še tako neumno gospodarimo, da naredimo na leto po \$8,000.00 izgube. Veste jaz se le čudim, da slovenski delavci ne vstanejo in ne pridejo po nas z vrvjo, kar edino bi bilo primerno plačilo za naše delovanje. Mr. Z... meni se gnusi to delo, jaz ne bom več služabnik intrig in to tako podlih, kakor so vaše. Pfu! s tako službo! Jaz jo odklanjam." Po teh besedah odide iz sobice.

Očka Z... so pri teh levitih kar onemogli. V globoki zamišljenosti so o mahnilih na sedalo. Neka čudna notranja sila, ki jo rodi pekoča vest tudi pri najbolj zagrizenemu grešniku se je oglašala in skoraj bi bili očka zajokali, kakor mali otroci. Čez nekaj časa pride k pravi zavesti, vstane in odide v upravništvo. Pričelo se je posvetovanje, kako bi organizirali osobe za tekoče leto. Očka so naznanili, da na Zajčka se ni več zanesti, da je postal izdajalec. Ker je bilo že blizu poldne, se je cela afera na Lawndalski aveni zaključila.

Kako se je cela afera nadaljevala na Lawndalski aveni popoldne, bom skušal zvedeti. Do tedaj pa Au revoir.

NAŠIM NAROČNIKOM!

Prva februarjeva številka "Ave Maria" je že odšla pred šestimi dnevi na pošto. Upamo, da nam bo moško v prihodnje vse izdaje urediti, da bodo prihajale o pravem času.

Rojaki, agitirajte za list "Ave Maria." Letošnja vsebina lista je vredna desetkratno naročnino. Naročite se na list, pa boste videli, da imamo prav.

Kje pa je mežnar?

NAZNANILO IN ZAHVALO.

Žalostno novico naznanjamo vsem znancem in prijateljem, da je nam naša preljubljena hčerka Fani Dolmovič zaspala v Gospodu po kratki mučni bolezni v mestni bolnišnici, dne 19. januarja t. l.

Zahvaljujemo se posebno našemu č. g. župniku Rev. Kazimirju Zakrajšek, ki so jo hodili obiskovati v bolnišnico in preje na dom, ter so skrbeli, da se je lepo pripravljena za večnost ločila od tega sveta. Hvala tudi č. šolskim sestram, ki so tako lepo pripravile otroke pred cerkvijo, da so spremili pokojno hčerko k pogrebni maši.

Iskrena zahvala družini Kovačič za krasni venec in obisk, kakor tudi

družini Gerbajs za lep šopek cvetlic. Zahvaljujemo se tudi Mr. Tomažiču, Mr. Jalovicu, Mr. Lumbertu, Miss Berbajs in Miss Mikrut in vsem njenim sotovarišicam, ki so jo spremljevale k zadnjemu počitku na mirovdvor. Srčna hvala tudi Miss Tomažič in Miss R. Banič, ki so jo obiskavale in tolažile v dnevih bolezni v bolnišnici. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so jo prišli obiskat in pokropiti, ko je ležala na mrtvaškem odru.

Tebi pa ljuba hčerka in sestra spavaj mirno in bodi ti lahka ameriška zemlja, dokler se zopet ne snidemo veseli in srečni nad zvezdami v raju. Žalujoci ostali: Mrs. in Mr. John Dolmovič, stariši, J. Dolmočič, brat.

DR. J. V. ŽUPNIK.

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair avenue in Corner E. 62nd Street, nad Sloven Banko. Uhod je na 62nd Street. Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7. let v tej okolici. Moje delo je zanesljivo.

Hiše in farme.

Prodajava hiše v različnih krajih mesta in farme v Illinois, Ind., Michigan, in Wisconsin. Zavarujeta hiše, pohištva in avtomobile. Izdelujeta notarska dela za tukaj in za stari kraj. Pošiljajo denar v staro domovino. Pregledujeta abstrakte in druga te vrste dela. — Prodajava bonde in mortgage.

MLADICH & VERDERBAR,

1334 West 18th Street,

Chicago, Ill.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI ODVETNIK

Dve Pisarne: v So. Chicago in v Chicago.

Naslov pisarne v So. Chicago: 9206 Commercial Avenue. Telephone: So. Chicago 0599.

Uradujemo na So. LaSalle St. Soba: 1101-19. Telephone: Central 8610.

Za sestanek se obrnite telefonično na So. Chicago 0599.

W. F. KOMPARE

SLOVENSKI NOTAR

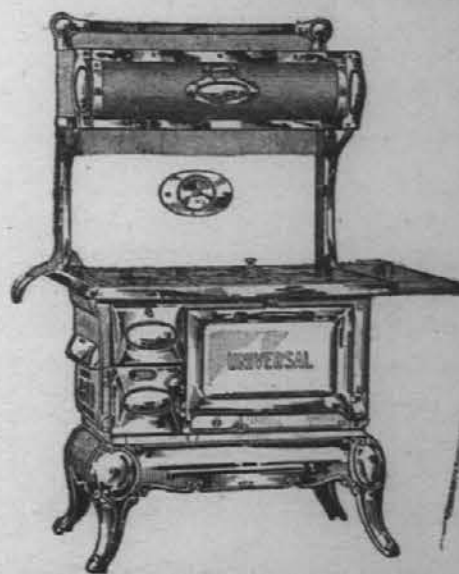
Prodaja zemljišča. Zavaruje hiše pohištvo in druge stvari proti ognju. Prodaja parobrodne listke in pošilja denar v staro domovino.

9206 Commercial Ave.,

So. Chicago, Ill.

Phone: So. Chicago 0599.

W. Szymanski.

Vodim uspešno že tri-in-trideset let svojo dobro založeno trgovino z raznim pohištvom. — Vsak, ki poizkusi pri meni, je moj stalen odjemalec. Tako boste tudi Vi, ako le enkrat poizkusite in se prepričate o kakovosti mojega blaga. V zalogi imam najfinije postelje, naslanjace, kuhinjsko pohištvo in sploh vse pohištveno opremo.

Predno si kupite pohištvo drugje pridite in ogledajte si mojo trgovino, ki je Vam vedno na razpolago.

Se priporočam vsem Jugoslovanom!

1907 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO ILL.

PHONE: CANAL 597.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6617 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

Lahko rečemo, da je obšla vse pričujoče tiha groza. Marsikatero srce je zatrepetalo ob misli na to strašno vednost, o kateri ni v Rimu še nikdar nihče govoril.

"Moč! Strašno je to, kar praviš!" zakliče nek glas.

Nihče pa ni mogel reči, kdo je to izgovoril.

"Zakaj strašno", vpraša Dionizij zamišljeno, kakor nekdo, ki sam še seboj govori.

Nihče ne odgovori. Boječe so se ozirali eden v drugega. Avgust je sedel zamišljen, glavo naslonjeno na roko.

"Nadalje sem omenil upliv neke sile, kateri so podvržene vse stvari", nadaljuje mladi modrijan, "z drugimi besedami, zakon, kateremu se morajo pokoravati vse stvari. Kdo je dal ta splošno veljavni zakon, katerega od tedaj, ko je bil dan, morajo izpolnovati vse stvari neprestano — brez vsakega mogočega zoperstavljanja. Kdo stalni red, ki se kaže povsod? Zakaj ostane kamen vedno kamen, rastlina vedno rastlina, živel vedno žival, človek vedno človek? Zakaj se giblje vsaka stvar v postavljenih mejah? — Ne najdem nobenega drugega odgovora nato, kakor da je vse to uredila vsemogočna, prvotna, popolna moč in utisnila vsemu svoj pečat. — Kdo varuje, kdo ohranja stvari, da še vedno obstoje, kakor so bile najbrže že ob začetku stvarjenja in kakor bodo še tisoče let — in kdo ve, kako dolgo še bodo — ker On tako hoče. Jaz si ne morem vsega tega drugače razlagati, kakor da vse to pripisujem enemu vzroku, enemu vladarju in enemu ohranjevalcu vsega stvarjenja."

"Moj Atenjan", pravi Avgust po kratkem molku, "ti si nas peljal ta večer v popolnoma drugo palačo, kakor je ta, našega plemenitega gostitelja. Navadil si nas na tako nove, in izborne stvari, da je duh več kakor nasičen; a vendar bi želel dobiti od tvoje preobilnosti še to in ono, ako ti ni nadležno."

"Prav praviš, uzvišeni", odgovori Dionizij, "visoka nenavadna stvarina, ki jo obravnavamo je res primerjati s prekrasno, visoko ležečo, skoraj nedohodno, nezmagljivo palačo, z trdnjavo, ki se vda le najdrznejšim med drznimi. Jaz, tvoj sluga, sem poskušal biti vratar tej neprispodobni trdnjavi, katere veličastvena notranjost je nam še vedno uganka. Ker pa še vedno želiš nadaljnega raziskovanja, dovoli mi vprašanje: Recimo, da obstojita samo dva bitja, eno višje vrste, drugo nižje — katero od obeh je bilo prvo? Ali mi more kdo to povedati?"

Vsi so molčali.

"No, dobro, če bi bilo nižje bitje poprej, kakor višje, posebno še, ker zadnje prvo nadkriljuje, moramo reči, da je višje bitje sprejelo svoje popolnosti popolnoma iz nič; in sicer zato, ker nižje bitje teh popolnosti nimajo, jih torej tudi ni moglo dati."

"Višje bitje mora biti toraj starejše", pravi Avgust. "Tako je. Ker imamo v našem primeru samo dva bitja, — višjega in nižjega, — mora biti višje bitje poprej, kakor nižje; in ker govorimo samo o dveh bitjih, mora biti prabitje le eno, zatoraj more imeti vse popolnosti le eno. Iz bistva nepopolnih bitij, ki bivajo na svetu moramo sklepati na bivanje enega neskončno popolnega prabitja, od katerega so sprejeli svoje lastnosti in popolnosti vsi nižji življi."

"Zakaj pa ne bi bilo narobe ravno tako mogoče?" vpraša Antistij Labeo. "Zakaj ne bi mogli mi, namesto propadati, rasti. Ali ne vidimo v naravi, da se stvari izpopolnjujejo, se razvijajo, rastejo in se množe?"

"Gotovo, rast, razvitek in izpopolnjenje so pojmi iste vrste, ali popolnoma različni od onih, s katerimi se sedaj pečamo. — Rast, razvitek je isto, ko enakomerno izpopolnjenje že obstoječe stvari, ali tudi zedinjenje različnih tvarin v eno in isto celoto, ki s tem, da raste in gine ne menja svoje lastne narave, ampak je samo razširja, razvija in izpopolnjuje. Ostane, kar je bila, spreminja se samo v podobi, teži in obsegu. Nikakor pa ne govorimo o razvoju stvari in njih zunanji spremembi, — govorimo o njih postanku, o njih prvem bitju, o njih resničnem in nepojmljivem začetku — katerega so dobile, to trdim, od bitja, ki je bivalo pred njimi, je močnejše od njih in popolnejše. Ko jih še ni bilo, jih je to bitje ustvarilo v polni moči svoje vsemogočnosti, brez njih pomoči in volje, kakšne naj bi bile in kako bodo obstale. To bitje jim namreč ni dalo samo sedanjost, ampak tudi sredstvo, da se vzdrže v prihodnosti in množijo, kar je pa veliko več, kakor sama rast in razvitek. Kaj je rast n. pr. pri rastlinah, pri katerih se ložje opazuje? Ako vzamem seme, imam v roki organizem, stroj, kateremu lahko s gotovimi sredstvi takoj izprememim njegovo zunanjo obliko. Prisiljen sem pa zopet preiti na prvo vprašanje, zakaj brez odgovora na to vprašanje mi ostanejo vsa druga zanimiva vprašanja nerešena uganka."

Odkod to seme? Kdo mi je dal seme in kdo je vložil vanj potrebno hrano, da nastane iz njega n. pr. drevo? Kdo mu je predpisal, kako se mora razvijati? Kdo zopet, kakšno obliko mora sprejeti? Jaz in mi vsi nismo tega storili. Kdo mu je dal zemljo, zraka, svetlobe in moč, t. j. najpotrebnejših stvari, ki jih mora sprejeti in obdelati, da naposled postane drevo? Kdo je vstvaril in tako skrbno določil vse te tvari, da si med seboj pomagajo in razvijajo? Seme namreč vsepa le v plodni zemlji, ne pa v suhem pesku, ne v zraku in tudi ne v sami vodi ali v ognju. In vendar potrebuje vsega tega, da more uspevati. Tako je tudi z vsemi drugimi stvarmi."

"Kar imenujemo rast", pravi Avgust, "je mnogostransko zapleteno postopanje narave, ki potrebuje marsikatero pogoje."

"Tako je!" odgovori Dionizij.

"Odkod je torej to seme, moj Labeo?" vpraša Dionizij.

"Od rastline naravno", odgovori Labeo.

"In rastlina?"

"Izraste iz semena."

"Kaj pa je bilo poprej, seme ali rastlina?"

"Rastlina."

"Ta rastlina toraj ni izrasla iz semena. Odkod pa je, ker gotovo je morala imeti svoj izvor."

"Seme je bilo poprej", še popravi Labeo.

"To seme zopet ni prišlo od rastline", silil ga je Dionizij v škripec, "odkod pa je prišlo, ko vendar vsaka stvar mora imeti svoj začetek, svoj vzrok?"

Obči smeh je nastal. Celo sam Labeo in Tiberij se nista mogla vzdržati smeha.

"Ne," reče Dionizij resno, "stvarilna moč, ki je vstvarila seme in drugo vse in predpisala vsem stvarjem stalne zakone, ona mora biti vse dru-

gače uzvišena in popolna, kakor so popolne stvari v svoji vrsti. Zatoraj mislim, da ako se bomo vpenjali po lestevici vstvarjenih bitij, moramo priti do Onega samostojno delujočega nad vse stvari uzvišenega bitja, ki mora biti prvi in zadnji vzrok bivanja in trajanja vseh stvari. Le predobstanek tega najvišjega bitja nam pojasni obstanek drugih bitij. To sem hotel dokazati, ko sem vprašal, katero dveh bitij je moralo biti poprej, ali višje ali nižje. — Dobe se pa še drugi dokazi. Eden njih je v naravi prostega vzroka, ali samostojne sile ali moči. Ni nobene druge sile kakor ta, katere je prosta, t. j. ki more samostojno delati. Ako vržem kroglo, tedaj ni sila, s katero morda premakne drugo telo v krogli sami in tudi ne v roki, ki kroglo vrže. Oboje je le orodje volje, duha, ki se je hotel pokazati in je zato rabil potrebno orodje. Tako je v vsakem slučaju. Različne moči in stvari, ki so porinjene v gibanje, so samo sluge našega duha, ki z njimi ravna kakor gospodar in zapovednik. (Zaradi tega pravim: moči ki jih dobimo v teh stvareh, ali posredno ali pa neposredno izhajajo iz poslednjega vzroka, kateremu pravimo Bog.)

"Ali si ne moremo predstavljati moči veselstva, kakor slepih, mehanično delajočih?" vpraša Domicij Afer.

"Potem bi nehale biti proste sile", odgovori Dionizij.

"Zaradi mene lahko", pravi Afer.

STE SE ŽE ODZVALI PROSEČEMU KLICU BEDNE DECE MLADINSKIH DOMOV?

Priatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorilna znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorilno znamko SIDRO.

NAROČNIKI "EDINOSTI" POZOR!

Prosimo vse naše naročnike, da v slučaju preselitve nam takoj nazna nijo svoj novi naslov. Poleg novega pošljite nam tudi svoj stari naslov, stem nam prihranite mnoge nepotrebne dela.

Mi želimo vsakemu naročniku do staviti vsako številko našega lista Velikokrat se pa kdo oglasi, čez mesec dni po svoji preselitvi in se pri tožuje da lista ni dobival in seveda pri tem pozabi, da nam ni naznanil svojega novega naslova. Zato je važno za nas i vas, da nam takoj naznanite svoj novi naslov, kadar se preselite in vam bomo dostavili vsako številko našega lista.

Uprava "Edinosti."

KOLEDAR AVE MARIA za leto 1922.

Je krasna knjiga, obsegajoča 224 strani. Poučni članki, povesti in poročila iz raznih naselbin kakor tudi številne slike krasijo delo. Koledar Ave Maria stane s poštnino samo 60c za v stari kraj 75c.

Koledar dobite pri katerikoli kalenemu zastopniku ali pri pišite na:

"Edinost,"
1849 W. 22 Street,
Chicago, Ill.

NAZNANILO.

Prejeli smo novo zalogo knjig

SPOLNUJ ZAPOVEDI

katero je spisal Rev. Franc Bernik, župnik v Domžalah. Knjiga je lepe in podučne vsebine obsegajoča 391 strani in jo toplo priporočamo rojakom. Knjigo dobite po izvanredno nizki ceni za 50c.

Pišite na:

EDINOST,
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA
KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Najboljše delo, nanižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojakal

Turista prehitela je v gorah huda ura. Zatekel se je v samotno stojajočo gostilno. Strah ga je obšel, ko se je podal na večer k počitku v svojo sobico. Mnogokrat je že bral, da so bili potniki v taki samoti umorjeni in uropani. S strahom je vprašal gostilničarja, če se ni bati kake nevarnosti. Ta se je pa nasmehnil in rekel: "Ničesar se ne bojte; smo kristjani!" Ko je potem slišal, kako vsi opravljajo skupno svojo večerno molitev, je pri misli "Smo kristjani!" mirno zaspal.

AMERIŠKI SLOVENCIM PODPLAJTE SVOJE PODJETJE KATERO EDINO SE BORI ZA VAŠE IN-

VSAK ČLOVEK GLEDA NA VSPEH

Zato, ako hočete doseči dober uspeh pri vašem barvanju poskusite naše "EGYPTIAN" barve, katere jamčimo, da bodo obstale dobro zunaj in znotraj hiše. Cene \$2.90 galon. Ako jo vzamete 10 galonov skupaj dobite znatni popust. Prav toplo se priporočam vsem "NOVO-POROČENCEM" in sploh vsem kateri mislijo kupiti kako kuhinjsko pohištvo. Predno kupite take potreščine, pridite in oglejte si našo dobro založeno trgovino, ki je še vedno najzanesljivejša in njene cene so med najnižjimi. Vsem se priporoča

BENJ. EICHHOLZER

Trgovina razne železnine in pohištva

527 Main Street,

Forest City, Pa.

FRANK TOMAŽICH SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljše salato olje in pristno ajdovo moko. Ker smo Slovenci prijatelji dobre potice naznanjam cenj. gospodinjam, da sem se preskerbel z vsem potrebnim "materijalom." Pridite in se prepričajte!

1858 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 2910.

JOHN STAYER. GROCERY

1952 West 22nd Place,

Chicago, Ill.

Priporočam Slovencem in Hrvatom svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljše ajdovo moko, fino salato olje, doma narejeno kislo zelje, importirani holandski mak, sveži kostanj in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopleje priporočam.

Telephone Canal 1404.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Frank S. Honta, lastnik

Vaši domovi bodo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in oglejte razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, hladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojem znancu za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade.

Plačujte se v gotovini ali pa na lahke obroke.

2049 West 22nd Street,

Phone: Canal 5190.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.